

**Analýza pořadu Českého rozhlasu
Plus Názory a argumenty Plus
ze dne 5. května 2019**

analýza, 22. 8. 2019

Obsah

1. VÝZKUMNÉ ZADÁNÍ A PŘÍSTUP K ŘEŠENÍ.....	3
2. METODOLOGIE KVANTITATIVNĚ-KVALITATIVNÍHO VÝZKUMU DISKUZNÍCH MEDIÁLNÍCH OBSAHŮ.....	8
3. KVANTITATIVNĚ-KVALITATIVNÍ ANALÝZA POŘADU.....	13
4. DISKUSE VŮČI NORMATIVNÍM POŽADAVKŮM.....	21
5. ZÁVĚR.....	26
6. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A CITOVANÝCH ZDROJŮ	27

Zadavatel svým rozhodnutím z 10. července 2019 (Rozhodnutí zadavatele o výběru nejvýhodnější nabídky a přidělení dílčí veřejné zakázky v druhém minitendru veřejné zakázky č. j. VZ21/2018) přidělil dílčí veřejnou zakázku s názvem „Analýza pořadu Českého rozhlasu Plus Názory a argumenty“ s předmětem zadání „Odborná analýza nedělní diskuse u kulatého stolu ze dne 5. května 2019 (moderátor Ondřej Konrád), a to ve smyslu naplnění normativních, odborných a profesionálních požadavků kladených na médium veřejné služby“ uchazeči Media Content Experts s.r.o., a to na základě předložené nabídky uchazečem.

Zpracoval: Media Content Experts s.r.o.
(stoprocentní vlastník společnosti Media Tenor, spol. s r.o.)

Autoři: Ing. Pavel Herot, Ph.D.
Mgr. Věra Bartalosová
Mgr. Iveta Havlíčková

Ve spolupráci s: doc. Mgr. Norbert Vrabec, Ph.D., mim. prof.
Mgr. Otto Eibl, Ph.D.
Ing. Daniel Foltýnek

V Ostravě dne 22. srpna 2019

Analýza pořadu Českého rozhlasu Plus Názory a argumenty ze dne 5. května 2019 vznikla z iniciativy a pro potřebu práce Rady Českého rozhlasu, a to na základě zadání, které navrhla Rada ČRo.

1. VÝZKUMNÉ ZADÁNÍ A PŘÍSTUP K ŘEŠENÍ

1.1. ZADÁNÍ A SPECIFIKACE VÝZKUMU

Předmět zadání je odborná analýza nedělní diskuse u kulatého stolu ze dne 5. května 2019 řízenou moderátorem Ondřejem Konrádem, a to ve smyslu naplnění normativních, odborných a profesionálních požadavků kladených na médium veřejné služby.

Cílem analýzy je zjistit, nakolik si ČRo během zkoumaného pořadu počínal v souladu s povinnostmi média veřejné služby uvedenými v zákoně č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu (dále jen „ZČRo“) a v Kodexu Českého rozhlasu (dále jen „Kodex“). Zásadní zřetel bude brán k § 2 ZČRo a k Preambuli a článkům 6. a 7. Kodexu, kde jsou vymezeny hlavní úkoly veřejné služby v oblasti rozhlasového vysílání vážící se zejména k problematice:

- a) poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů,
- b) působení ČRo coby fóra pro veřejnou diskusi, v níž je možno vyjadřovat široké spektrum názorů a hledisek,
- c) nezávislosti a nestrannosti novinářské práce ČRo, a to včetně závazných pravidel práce redaktorů a moderátorů ČRo (čl. 7 Kodexu ČRo).

Zadavatel očekává, že odborná analýza umožní určit a zhodnotit zejména:

- a) zda a do jaké míry analyzovaný pořad ČRo naplnil požadavek na komplexní reprezentaci společenské reality, a to ve smyslu zastoupení názorové plurality, rozmanitosti,
- b) zda byly adekvátně uváděny afiliace pozvaných respondentů,
- c) zda si redaktor, redaktoři, moderátoři počínali v souladu s čl. 6.13 Kodexu ČRo, tj. tak, *„aby posluchač nemohl rozpoznat, jaký názor mají na věc, o níž informují“*, a zda se nedopouštěli nějakých podob favorizace či naopak defavorizace, ať už některých respondentů, nebo subjektů, o kterých se v pořadech hovořilo, popř. zda moderátor usměrnil respondenty, kteří se dopustili výše zmíněných defavorizací.

Předložená analýza kombinuje kvantitativní a kvalitativní metody, které jsou vzhledem k povaze a rozsahu zadání zaměřeny především na posouzení výkonu moderátora při řízení diskuse.

1.2. METODOLOGICKÝ POSTUP ŘEŠENÍ

Analytický tým si před zahájením výzkumného úkolu vytyčil fáze zpracování, které lze řadit přibližně takto:

- seznámení se s analyzovaným materiálem v týmu zpracovatelů a spolupracovníků,
- rešerše relevantních pasáží zákona č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu a Kodexu Českého rozhlasu,
- zpracování kvantitativně-kvalitativní analýzy pořadu dle standardizované metodologie, seznámení s převažujícím rámováním v analyzovaném pořadu
- konfrontace expertních poznatků výzkumného týmu a týmu spolupracovníků s nálezy kvantitativně-kvalitativní analýzy,
- formulace nálezů založených na kvantitativně-kvalitativní analýze,
- formulace ostatních nálezů,
- kritická diskuse vůči normativním požadavkům kladených na médium veřejné služby a formulace závěrů.

1.3. NORMATIVNÍ POŽADAVKY VŮČI ČESKÉMU ROZHLASU

Závazné normativní požadavky na ČRo v oblasti vysílání diskusních pořadů jsou specifikovány v Zákoně 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu (dále „ZČRo“) a v Kodexu Českého rozhlasu (dále jen „Kodex ČRo“). Jako relevantní vzhledem k zadání analýzy byly označeny následující části:

- a) z obsahu ZČRo:

§ 2, odst. 2: Hlavními úkoly veřejné služby v oblasti rozhlasového vysílání jsou zejména:

a) poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů

c) vytváření a šíření programů a poskytování vyvážené nabídky pořadů ... tak, aby tyto programy a pořady odrážely rozmanitost názorů a politických, náboženských, filozofických a uměleckých směrů, a to s cílem posílit vzájemné porozumění a toleranci a podporovat soudržnost pluralitní společnost

b) z obsahu Kodexu ČRo:

Výňatky z Preambule:

- (ČRo) Své programy vysílá svobodně a nezávisle.
- (ČRo) Představuje fórum pro veřejnou diskusi, v níž je možno vyjadřovat široké spektrum názorů a hledisek.
- (ČRo) Poskytuje nestranné a nezávislé zpravodajství, informace, komentáře a analýzy.
- (ČRo) Vytváří pluralitní, nápaditou a rozmanitou programovou nabídku, která splňuje vysoká etická a kvalitativní měřítká, a nepodřizuje snahu o kvalitní výstup tlakům trhu.
- Český rozhlas si musí zakládat na otevřenosti, nestrannosti a nezávislosti. ... Programy Českého rozhlasu ovládá tvořivý přístup, tolerance a kritické myšlení.
- Účelem existence rozhlasu jako služby veřejnosti je zajistit veřejnosti zdroj informací, kritické reflexe, umělecké tvorby a zábavy, které jsou chráněny před lobbistickými tlaky.
- Pracovníci, kteří se podílejí na vysílání služby veřejnosti, musí splňovat vedle odborných požadavků také požadavky mravní. Odpovědnost těch, kteří oslovují statisíce lidí, je mimořádná i tím, že je stvrzována v nepřetržitém procesu a za všech objektivních i subjektivních okolností.

Výňatky z Článku 1:

- Český rozhlas je povinen pečlivě posuzovat, zda pořady či jejich části nesměřují, ať již otevřeně nebo skrytě, k prosazování určitých obchodních nebo politických zájmů.
- V zájmu uchování nestrannosti a neutrality se Český rozhlas jako instituce musí zdržet zveřejňování vlastních stanovisek k záležitostem veřejného zájmu, vyjma záležitosti

dotýkající se činnosti vymezené mu zákonem a otázek regulace rozhlasového vysílání. Toto ustanovení se nedotýká uveřejňování hodnotících soudů, které nereprezentují názor Českého rozhlasu jako instituce a jsou uváděny v rámcí jednotlivých pořadů v souladu s jejich dramaturgickým pojetím při dodržení pravidel obsažených v Kodexu.

Výňatky z Článku 2:

- Programy Českého rozhlasu umožňují svobodné šíření, výměnu, případně konfrontaci informací, názorů a postojů. Základní smysl jeho působení spočívá ve vytváření otevřeného prostoru pro veřejnou rozpravu o otázkách veřejného zájmu a pro sdělování rozmanitých zkušeností či prožitků vnímání světa.

Výňatky z Článku 6:

- Publicistické pořady Českého rozhlasu nabízejí především kritickou reflexi reality, ...
- Ve zpravodajských a publicistických pořadech Český rozhlas dbá na přesnost a nestrannost, spočívající především ve zjišťování a ověřování skutečnosti.
- Redaktoři Českého rozhlasu si musí při vystupování ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech s výjimkou komentářů počínat tak, aby posluchač nemohl rozpoznat, jaký názor mají na věc, o níž informují. V komentářích, které obsahují osobní stanovisko autora, se nesmějí odchylovat věcně od skutečnosti.
- Hodnotící soud je vždy subjektivní a není ze své povahy podrobitelný důkazu pravdy. To však Český rozhlas nezbavuje povinnosti zařazovat do vysílání zpravodajských a publicistických pořadů jen takové hodnotící soudy, které jsou prezentovány čestně a bez klamavé manipulace s fakty, jimiž má být hodnocení odůvodněno. Tato povinnost však nebrání zprostředkovat posluchačům hodnotící soudy aktérů událostí. V takovém případě Český rozhlas ponechá na posluchači, aby si učinil vlastní názor, zda aktéři události předkládají hodnotící soudy čestně.

Výňatky z Článku 7:

- Dramaturgie diskusních pořadů musí brát na zřetel zkušenost, že téměř na každý problém mohou lidé nahlížet z různých úhlů, a že vývoji společnosti je vlastní názorové střetání. Český rozhlas dbá, aby hlavní názorové proudy sporu dostaly rovnoměrný

prostor k vyjádření. Pokud to není možné zajistit, musí roli kvalifikovaného oponenta sehrát moderátor nebo jím pozvaný host, především uváděním protikladných argumentů nezastoupených v diskusi. Hosty a témata si zásadně vybírá Český rozhlas, a to na základě nezávislé redakční úvahy.

- V diskusích na politická a společenská témata musí Český rozhlas zajistit vedle politiků také účast širokého okruhu odborníků, osobností občanského života, ale i řadových obyvatel tak, aby zazněly relevantní názory a aby byli politikové s uvedenými názory konfrontováni.
- Moderátoři diskusních pořadů Českého rozhlasu jsou povinni zachovávat nestrannost. Posлуhač by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký zaujímají postoj k probíranému problému nebo k diskutujícím. Moderátoři vždy usilují o otevřenou výměnu názorů mezi pozvanými diskutujícími, současně však dbají na dodržování pravidel čestně vedené diskuse.

2. METODOLOGIE KVANTITATIVNĚ-KVALITATIVNÍHO VÝZKUMU DISKUZNÍCH MEDIÁLNÍCH OBSAHŮ

Mediální analýza ve své kvantitativní, kvalitativní i kombinované kvantitativně-kvalitativní podobě nabízí možnost nepředpojatého poznání zveřejněného obsahu médií tím, že jednotlivé obsahy zpracovává podle předem definované metodiky. Detailní popis metodiky a použitých metod zajišťuje, že jsou analytická data získávána jednotným způsobem, ať už zkoumané obsahy analyzuje kdokoliv. Standardizovaná validní a reliabilní metodika (více Scherer, 1998; Sedláková, 2015) slouží nejen ke klasifikaci a třídění informací, ale rovněž k jejich rozklíčování a interpretaci. Tímto je eliminován prostor pro zkreslení a dezinterpretace.

Podstata metodiky analýzy médií vychází z teorie a praxe obsahové analýzy mediálních sdělení. Zabývá se výzkumem vybraných aspektů zpravodajského, publicistického a diskuzního obsahu sdělovacích prostředků, jejichž souhrn analyzovanou oblast výstižně charakterizuje.

Jako každá jiná výzkumná metoda, má i kvantitativně-kvalitativní metodika analýzy obsahu mediálních textů založená na určitém stupni zobecnění skutečností (vycházející z jejich kvantifikace a kategorizace), úskalí spočívající právě ve zmíněné míře zobecňování (více Trampota, 2008). Zvolený postup obsahové analýzy umožňuje posuzovat kvalitativní i kvantitativní aspekty pořadů jako takových prostřednictvím zkoumání jejich celkové obsahové struktury. Vymezení, teoretické zarámování a přesnou definici postupu kvantitativní i kvalitativní analýzy mediálních obsahů vedle již výše uvedených zdrojů detailně popsali například Belobrad (2008), Krippendorf (2004), Trampota a Vojtěchovská (2010) nebo Trampota (2008).

Vzhledem k značnému počtu publikací a multidisciplinárnímu charakteru tématu mediálního obrazu je obtížné stručně shrnout množství existujících přístupů, specifických konceptů a empirických poznatků. Pro potřeby této práce je důležité zmínit, že výzkumy odvysílaných či publikovaných informací (analýzy mediálních obsahů) představují jen jednu z etablovaných oblastí zkoumání. Ke zkoumání mediální produkce se váží koncepty a pojmy jako např.

gatekeeping, mediální rutiny, práce se zdroji, osobnostní vlivy, předpojatost, profesní normy a rámování neboli framing)¹.

2.1 SPECIFIKACE ZKOUMANÉHO VZORKU

Zadavatelem výzkumu byl určen výzkumný vzorek zahrnující jedno vydání pořadu *Názory a argumenty Plus*, vysílaného na stanici Český rozhlas Plus v neděli 5. května 2019.

Den vysílání přitom určuje jeho podobu, protože dochází k proměně jeho formátu mezi pracovními a víkendovými dny. Zatímco během pracovního týdne svým formátem pořad *Názory a argumenty* odpovídá zpravodajsko-publicistické mediální tvorbě (normativně definována Článkem 6 Kodexu ČRo) s jedním moderátorem a postupně zaznívajících komentáři jednotlivých komentátorů, během víkendu se jedná o diskuzní mediální tvorbu (Kodex ČRo definuje pravidla závazná pro diskuzní formáty v Článku 7) s jedním moderátorem a několika komentátory. Pořad *Názory a argumenty Plus* lze vnímat jako vyvrcholení *Názorů a argumentů* vysílaných v běžném týdnu.

Pořad *Názory a argumenty* je ve výčtu pořadů Českého rozhlasu Plus charakterizován takto: *Každý den pohled pod povrch událostí doma i ve světě. Komentáře, analýzy. Informace, rozhovory a debaty. Každou neděli diskuse u kulatého stolu na aktuální témata.*² Upoutávka na probíhající debatu pořadu *Názory a argumenty Plus* posluchačům mj. sděluje: „*Posloucháte Názory a argumenty Plus. Kulatý stůl s osobnostmi, které mají názor...*“³ Charakterizující je také zařazovaná upoutávka na pořad *Názory a argumenty*, ve které zaznívá: „*...Den pohledem originálních komentátorů.*“⁴

---

¹ Viz Shoemaker & Voss, 2009., Balabanova, 2007., Manning, 2001 a také Farnsworth, Lichter & Schatz, 2013., Donsbach & Klett, 1993., Nečas, 2008., Schudson, 2001., Hurtíková 2016.

² [WWW stránky ČRo Plus](#), cit. 15. 8. 2019, pořad *Názory a argumenty Plus* svoji samostatnou stránku nemá

³ Odposlechnuto v čase 38:00 analyzovaného pořadu

⁴ Odposlechnuto na ČRo Plus 14. 8. 2019, 13:45

2.2 METODOLOGIE KVANTITATIVNĚ-KVALITATIVNÍHO VÝZKUMU DISKUSNÍCH MEDIÁLNÍCH OBSAHŮ S OPERACIONALIZACÍ PROMĚNNÝCH

Kvantitativně-kvalitativní analytická metoda přináší cenné poznatky především na rozsáhlých datových souborech. V případě analýzy jednoho vysílání pořadu její aplikace není ústředním postupem, ale slouží jako zdroj poznatků o obsahu a průběhu vysílaného díla.

Základní výzkumnou jednotkou analýzy je tedy **replika moderátora a jednotlivých hostů**. Replikou se myslí souvislý projev účastníka diskuse až do jeho přerušení. Každé přerušení komunikačním partnerem tak dává za vznik další replice. Přičemž analytik sleduje každou repliku z pohledu moderátora i z pohledu hosta pořadu.

Replika je pak definována skupinou aspektů, a to výše uvedenými: jméno autora, téma, začátek a konec promluvy a kázeň (v případě hosta); U promluv moderátora pak byly sledovány: jméno hosta, k němuž se moderátor obrací, rating, odpověď na kritiku, transparentnost odkazování na externí zdroje, konfrontačnost a vliv na diskusi.

Metodika se tedy odlišuje v přístupu k zaznamenávání replik hostů a moderátorů. V případě hostů analytik sleduje **autory** výpovědí, kterými mohli v analyzovaném vydání pořadu *Názory a argumenty Plus* být hosté, tedy filozof a politolog Daniel Kroupa, komentátor *Hospodářských novin* Petr Honzejek a hlavní ekonom *Czech Fund* Lukáš Kovanda.

Téma klasifikuje obsah (postoj, činnost), k němuž se účastník diskuse vyjadřuje. Aplikovaná metodika *Media Tenor* všechny promluvy rozřazuje do 472 rozličných témat, které spadají do 28 logických kategorií.

Začátek promluvy zaznamenává, jakým způsobem host započne svoji repliku, přičemž mohou nastat ukázněné, anebo neukázněné zahájení promluvy.

Kázeň sleduje, jakým způsobem host reaguje na promluvu moderátora, přičemž je předmětem posouzení, zda host odpovídá v souladu s otázkou.

Analytik také sleduje, jakým způsobem nastal **konec promluvy**. Moderátor by měl iniciovat otevřenou výměnu názorů, pokud však hosty často přerušuje v jejich replikách, může to mít negativní vliv na plynulost diskuze.

Nestrannost moderátora (míru konfrontačnosti) je možné posuzovat podle konfrontačního, neutrálního, případně vstřícného charakteru jeho replik. Platí, že čím je relativní poměr konfrontačních promluv k jednotlivým uskupením, či konkrétním hostům (v dlouhodobějším časovém horizontu) vyrovnanější, tím je moderátorův přístup objektivnější, nestrannější.

U moderátora, kterým byl v analyzovaném vydání pořadu pouze Ondřej Konrád, zaznamenáváme **jméno hosta**, kterému je replika moderátora adresována. Dále **rating**, což je parametr určující, jak je hodnocen výkon moderátora ze strany hosta. Pokud má host k moderaci výhrady, analyzuje se také **odpověď na kritiku** ve formě uznání, či neuznání výhrad.

Analytik si dále na úrovni moderátorova výkonu všímá transparentnosti. Toto kritérium posuzuje, nakolik přesně moderátor odkazuje k externím zdrojům informací. Platí, že čím je vyšší míra ověřitelnosti uváděných zdrojů, tím je moderátorovo tvrzení transparentnější.

U replik moderátora je také sledováno, nakolik je přesný v odkazování na externí zdroje svých citací, tzn. **transparentnost**. Jednotlivé typy odkazů mají ve valuační relaci přisouzeny procentuální míru přesnosti. Průměrná míra odkazování přesahující 75 % je považována za přesnou, v rozmezí 30–75 % za středně přesnou a nedosahující ani 30 % pak za nepřesnou.

2.3 VÝZKUMNÉ OTÁZKY Kladené NA KVANTITATIVNĚ-KVALITATIVNÍ ANALÝZU POŘADU

Kvantitativně-kvalitativní analýza je nástrojem pro poznání povahy diskuse a především výkonu předvedeného moderátorem. Analýza pomocí odpovědí na stanovené výzkumné otázky nepřímo napomůže zodpovědět i otázky týkající se samotného cíle zadání výzkumného díla. Explicitní znění výzkumných otázek kladených na kvantitativně-kvalitativní analýzu si výzkumný tým stanovil následovně:

Výzkumná otázka č. 1 (VO1): Jak byl pořad Názory a argumenty Plus dne 5. května 2019 rámován?

Výzkumná otázka č. 1.2 (VO1.2): Jakým tematickým kategoriím byla věnována témata pořadu *Názory a argumenty Plus* vysílaného 5. května 2019?

Výzkumná otázka č. 1.2 (VO1.2): Jaká byla detailní témata pořadu *Názory a argumenty Plus* vysílaného 5. května 2019?

Výzkumná otázka č. 2 (VO2): Jakým způsobem moderátor Ondřej Konrád řídil diskusi v pořadu *Názory a argumenty Plus* vysílaném dne 5. května 2019?

Výzkumná otázka č. 2.1 (VO2.1): Jaká byla konfrontačnost moderátora v rámci jednotlivých témat?

Výzkumná otázka č. 2.2 (VO2.2): Jaká byla konfrontačnost moderátora pořadu vůči jednotlivým hostům?

Výzkumná otázka č. 2.3 (VO2.3): Jaká byla transparentnost moderátora v pořadu?

Výzkumná otázka č. 2.4 (VO2.4): Jaký byl poměr dokončených a přerušovaných replik hostů pořadu?

Výzkumná otázka č. 2.5 (VO2.5): Jaký byl poměr přerušování jednotlivých hostů moderátorem?

Výzkumná otázka č. 2.6 (VO2.6): Jaký byl rozdíl mezi moderátorovým přerušováním a nekázní hosta v pořadu?

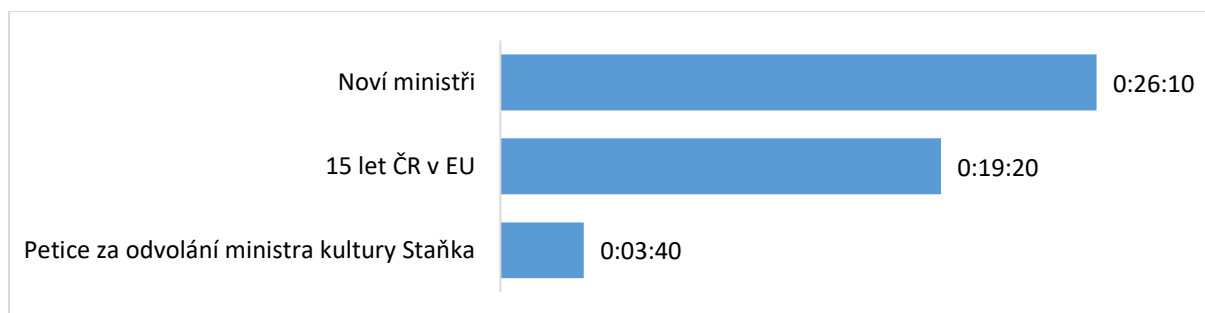
3. KVANTITATIVNĚ-KVALITATIVNÍ ANALÝZA POŘADU

Analytická část předkládané práce odpoví na výzkumné otázky, které byly sestaveny s ohledem na obohacení korpusu argumentů k zodpovězení požadavků zadavatele analýzy.

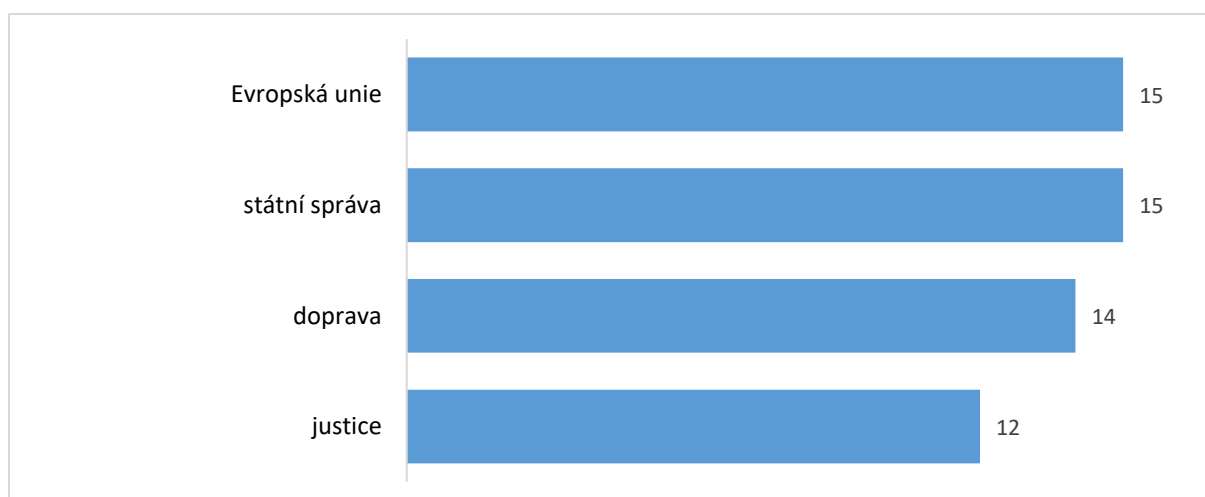
3.1. TEMATICKÁ AGENDA ANALYZOVANÉHO POŘADU

V návaznosti na formulaci výzkumné otázky VO1 nejprve představíme analytické výsledky týkající se tematické skladby zkoumaného pořadu.

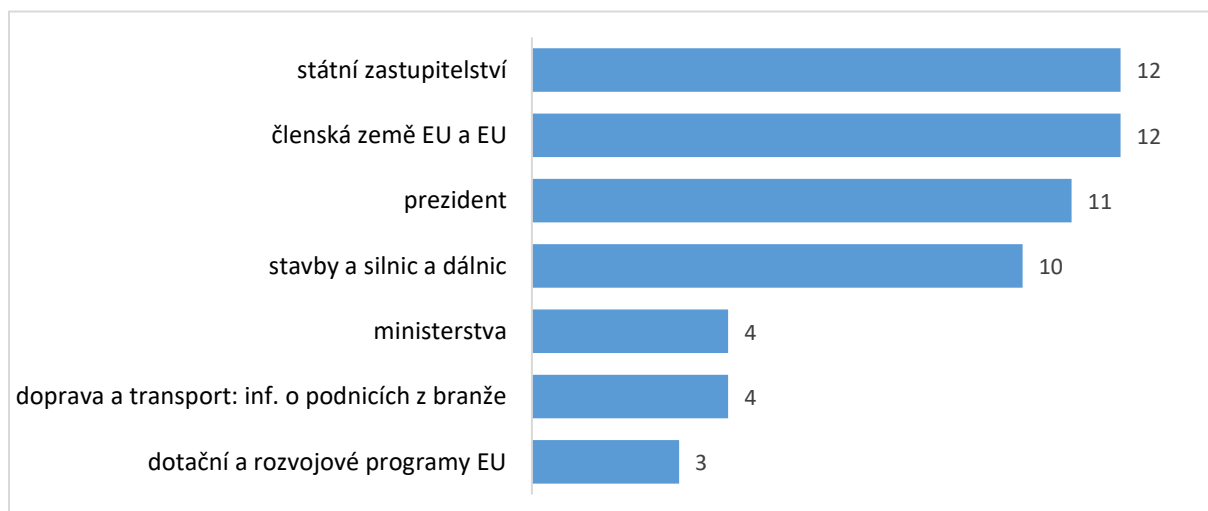
Graf č. 1: Stopáž pořadu *Názory a argumenty Plus* z 5. 5. 2019 věnovaná jednotlivým tematickým blokům; minuty a vteřiny

Graf č. 2: Tematické kategorie v pořadu *Názory a argumenty Plus* z 5. 5. 2019; počet replik moderátora i hostů

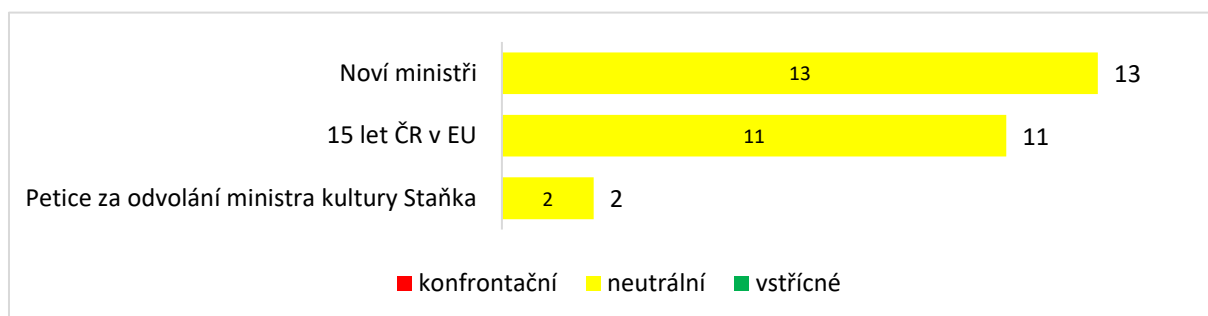

Graf č. 3: Detailní témata v pořadu Názory a argumenty Plus z 5. 5. 2019; počet replik moderátora i hostů

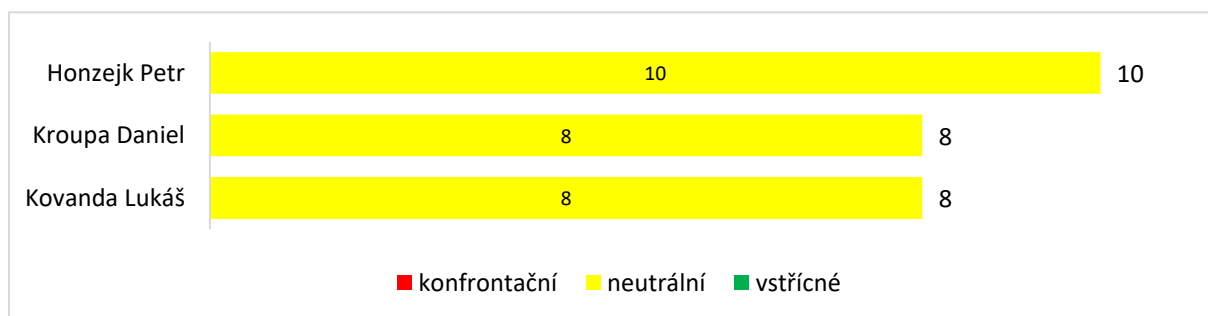

3.2. KONFRONTAČNOST A TRANSPARENTNOST MODERÁTORA POŘADU

Graf č. 4: Konfrontačnost moderátora v jednotlivých blocích pořadu Názory a argumenty Plus z 5. 5. 2019; počet replik moderátora

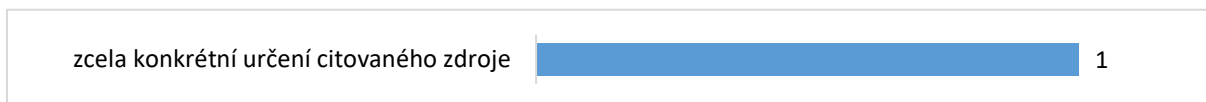
Graf č. 5: Konfrontačnost moderátora vůči jednotlivým hostům pořadu Názory a argumenty Plus z 5. 5. 2019; počet replik moderátora

Graf č. 6: Typy replik moderátora v pořadu Názory a argumenty Plus z 5. 5. 2019; počet replik moderátora

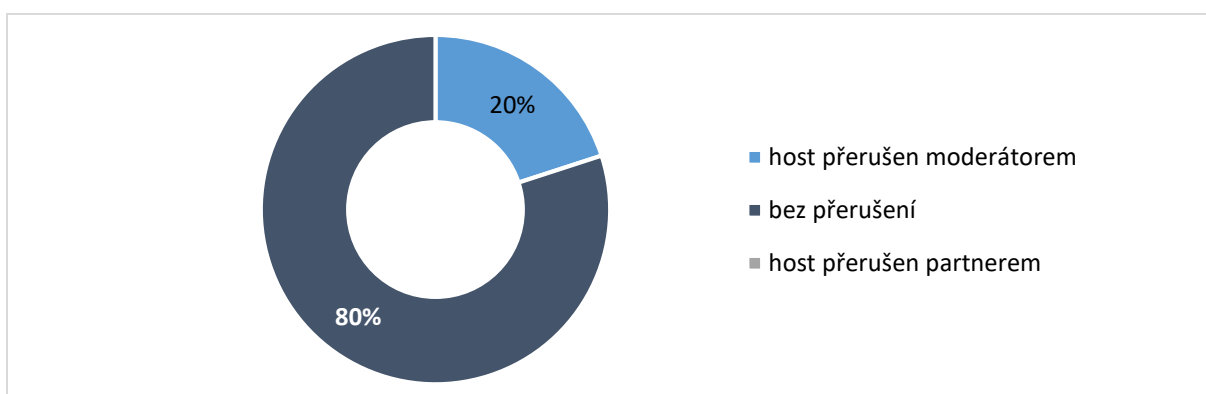

Graf č. 7: Detailní struktura výroků moderátora pořadu Názory a argumenty Plus z 5. 5. 2019 odkazujících k externím zdrojům; počet replik moderátora

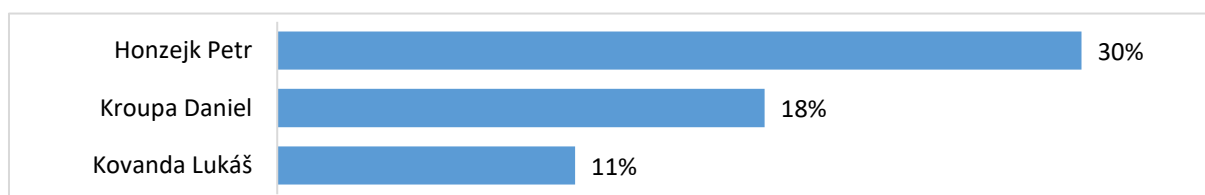
3.3. PLYNULOST DISKUSE A HODNOCENÍ MODERÁTORA HOSTY POŘADU

Graf č. 8: Poměr dokončených a přerušovaných replik hostů pořadu Názory a argumenty Plus z 5. 5. 2019⁵

⁵ Metodická poznámka: Moderátor by měl v diskuzi určovat řád, pokud je host neukázněný, neodpovídá na danou otázku adekvátně, může jej moderátor přerušit. Jsou-li však hosté ve svých replikách přerušováni častěji, může to mít negativní vliv na plynulost diskuze.

Graf č. 9: Podíl přerušení jednotlivých hostů pořadu Názory a argumenty Plus z 5. 5. 2019

Tabulka č. 1: Rozdíl mezi přerušováním moderátorem a nekázní hosta pořadu Názory a argumenty Plus z 5. 5. 2019⁶

host	podíl přerušení	podíl nekázně	rozdíl
Honzejk Petr	30 %	0 %	30 %
Kroupa Daniel	18 %	0 %	18 %
Kovanda Lukáš	11 %	11 %	0 %

3.4. RÁMOVÁNÍ HLAVNÍCH SUBJEKTŮ V ANALYZOVANÉM POŘADU

Hodnotové postoje všech pozvaných diskutujících (známých osobností veřejného života) jsou obecně známé. Ostatně zřetelnost/originalita jejich názoru⁷ ve společenské diskusi je dle charakteristik pořadu předpokladem účasti u kulatého stolu. Všichni diskutující zastávají proevropské/prounijní postoje, které prezentovali i v daném vydání analyzovaného pořadu. V replikách diskutujících však byla zřejmá snaha o vyhnutí se jednostrannosti v prezentovaných názorech.

⁶ Metodická poznámka: Rozdíl mezi vstupováním moderátora do promluv hostů a jejich mírou nekázně poukazuje na to, jak dalece se snaží moderátor diskusi ovlivňovat. Platí, že při neukázněnosti hosta, do které se počítá skákání do řeči a nedržení se daného tématu by moderátor měl zasáhnout. Ideálně by rozdíl měl být vyrovnaný. Pokud převažují kladné hodnoty, znamená to, že jsou hosté spíše přerušováni moderátorovými poznámkami, glosami, námitkami. Pokud jdou hodnoty do záporu, je moderátor shovívavý k nekázní aktérů diskuze.

⁷ V době sociálních sítí pracuje řada automatizovaných nástrojů s pojmem „influence score“.

Blok 1: 15 let ČR v EU, Cesty prezidenta Zemana: Hlavní subjekty:

- 1) Evropská unie
- 2) Cesty prezidenta Zemana

Evropská unie a členství České republiky v unii byly rámovány příznivě. Z úst hosta Petra Honzejka (čas 20:10) však zazněl také kritický názor: *"Evropský projekt skutečně bez chyb není,"* přičemž hovořil dále o tom, že do roku 2005 platilo, že EU míří k větší integraci, ale od této doby je EU v jedné permanentní krizi: krize Eurozóny, Schengenu, i o tom, že všechny tyto problémy veřejnost v Evropě vidí.

Cesty prezidenta Zemana (s převahou cest do Číny) byly prezentovány převážně negativně, ovšem rozhodně ne jednostranně. Dokonce všichni tři diskutující dokázali na cestách prezidenta vypíchnout pozitiva: nejprve Lukáš Kovanda (22:40), posléze Petr Honzejk (26:10) a nakonec i Daniel Kroupa (28:50). Všichni diskutující schvalovali zahraniční cesty za účelem podpory obchodních vztahů, stejně jako to, že tyto kontakty je přínosné s Čínou vést.

Blok 2: Noví ministři; reforma státních zastupitelství; odvolání ředitele ŘSD: Hlavní subjekty:

- 1) Ministryně spravedlnosti Marie Benešová
- 2) personální obsazování vedení Ministerstva dopravy

V případě Marie Benešové bylo předmětem diskuse její brzké oznámení návrhů justičních reforem, čímž se repliky hostů přirozeně zaměřili na ministryni a její návrh. V pasáži týkající se ministra dopravy Vladimíra Kremlíka byl však v diskusi nastolen kontext pomalé výstavby dálnic a čerpání dotačních prostředků. Hlavním subjektem diskuse se tedy nestal přímo ministr Kremlík, nýbrž přístup Hnutí ANO 2011 k obsazování vedení Ministerstva dopravy.

I přes řadu neutrálních replik byly návrhy Marie Benešové diskutujícími prezentovány v negativním kontextu. Část věnovaná Ministerstvu dopravy vyzněla negativně vůči přístupu k obsazování postu ministra dopravy. Vladimír Kremlík, jako vedlejší subjekt, tak byl vyobrazen neutrálně. Z úst hosta Lukáše Kovandy (44:40) zaznělo: *„Tady se staví pomalu z objektivních*

důvodů. *Není to o tom, že by ten či onen ministr byl nekompetentní,*“ z čehož je patrná snaha diskutujícího o objektivizaci náhledu na řešenou problematiku.

Blok 3: Petice za odvolání ministra kultury Staňka: Hlavní subjekty:

- 1) Ministr kultury Antonín Staněk za ČSSD
- 2) Jan Hamáček, předseda ČSSD

V nejkratším tematickém bloku diskusního pořadu je nepříznivě prezentován ministr kultury Staněk. Na druhou stranu však host Petr Honzejk (56:30) explicitně vyjádřil pochopení pro kroky předsedy ČSSD Jana Hamáčka.

Moderální pasáže:

Moderátor Ondřej Konrád si v naprosté většině svých replik počínal neutrálně. Repliky obsahující hodnotící soud zařadil do své moderace celkově tři, po jedné v každém z tematických bloků.

Blok 1: *„A navíc ta ekonomická diplomacie, jak o ní prezident hovoří s tou Čínou, nějaký velký úspěch nemá.“*

Blok 2: *„Když odvolá už čtvrtý den ve funkci ředitele ŘSD, tak to vypadá, jako by měl dopředu hotový názor na jeho práci.“*

Blok 3: *„Ministr v podstatě nepříliš vyargumentovanými důvody odvolal minulý týden ředitele Národní galerie v Praze....“*

Uvedené moderátorovy promluvy jsou založené na objektivních faktech (blok 1), přirozené domněnce (blok 2) či jsou reakcí na aktuální společenskou diskusi (blok 3). Lze tak dovozovat, že uvedené pasáže byly vedeny čestným úmyslem moderátora. Informace nebyly hosty ve studiu rozporovány, naopak došlo k jejich verifikaci, či verifikaci se zpřesněním.

3.5. NÁLEZY KVANTITATIVNĚ-KVALITATIVNÍ ANALÝZY

Pořad lze charakterizovat jako poklidnou diskusi, ve které moderátor dával prostor extenzivním promluvám hostů s minimem moderačních zásahů ve formě přerušování respondentů. Sáhl-li moderátor k přerušení respondenta, což se stalo v šesti případech (3x vůči Petru Honzejkovi, 2x vůči Danielu Kroupovi, 1x vůči Lukáši Kovandovi), pokaždé tak bylo z důvodu dožadování se zpřesnění odpovědi. K vzájemnému přerušování hostů (skákání si do řeči) nedošlo vůbec, což je nutné také vnímat jako doklad povahy diskuse.

Moderátor nevystupoval vůči nikomu z hostů konfrontačně. Nenastaly tudíž ani projevy zvýšené konfrontačnosti v některém z nastolených témat. V moderaci Ondřeje Konráda převažovaly repliky, které lze charakterizovat jako zpřesnění, doplnění, případně tvrzení neutrálních promluv, či zjišťovací kladné otázky. V moderaci absentovaly repliky konfrontační, jako námitky, pochyby, nebo zjišťovací záporné otázky.⁸

Nejvíce diskusního prostoru v rozsahu přibližně poloviny stopáže zaujal druhý tematický blok o nově jmenovaných ministrech: Vladimíru Kremlíkovi, Karlu Havlíčkovi a Marii Benešové. Významný prostor zaujal také první tematický blok o výročí 15 let České republiky v Evropské unii, a to včetně role prezidenta republiky a jeho návštěv Číny. Naproti tomu k tématu petice osobností kultury za odvolání ministra kultury Antonína Staňka se diskuse dostala až v samotném závěru, kdy na tento blok zbylo pouhé 3 minuty a 40 sekund. Došlo tak pouze na adresování dvou replik moderátora a následných promluv hostů: 1x Petr Honzejk, 1x Daniel Kroupa. Téma přitom bylo spolu s ostatními v úvodu pořadu taktéž avizováno jako podstatná událost uplynulého týdne, o kterých „*budeme diskutovat kolem kulatého stolu*“.

V svých celkově 26 replikách moderátor jen jednou sáhl k citaci externího zdroje, kdy prezentoval záměr nové ministryně spravedlnosti Marie Benešové na zeštíhlení systému soudnictví. Počínal si přitom přesně.

Na základě dat lze konstatovat, že analyzované vysílání pořadu *Názory a argumenty Plus* organicky navazuje na ryze komentářový formát, který je pod značkou *Názory a argumenty*

---

⁸ Zatímco zjišťovací otázka kladná může znít: "Budou učebnice bezplatné i příští rok?", tak otázka zjišťovací záporná – neshodná, tzn. konfrontační, by zněla kupř.: „Není to spíše naopak?“

vysílán ve dnech pracovního týdne. Zvané osobnosti mohou v nedělní dramaturgii prezentovat své komentáře na živo s možností okamžité polemiky nebo reflexe ze strany moderátora či ostatních diskusních hostů.

Jakkoliv bylo vyznění pořadu vůči některým subjektům pozitivní, či negativní, nelze konstatovat, že by diskuse byla jednostranně vedená. Moderátor Ondřej Konrád věnoval všem přítomným hostům v analyzovaném vysílání pořadu srovnatelný prostor k vyjádření. Nedopustil se přitom ani jiné favorizace, či defavorizace někoho z přítomných respondentů a vyvaroval se nečestných hodnotících soudů. K zamyšlení zůstává časové rozložení jednotlivých diskutovaných témat, kdy na poslední tematický blok (petice za odvolání ministra kultury Antonína Staňka) zbylo už jen minimum prostoru.

4. DISKUSE VŮČI NORMATIVNÍM POŽADAVKŮM

Ve formulaci předmětu zadání zadavatel explicitně definoval otázky kladené na zpracovatele, které jsou kondenzovaným vyjádřením normativních požadavků dle Zákona o ČRo a Kodexu ČRo, tak jak popsala kap. 1.3. Níže tak zpracovatel přináší přímé odpovědi na stanovené otázky, a to jak založené na zpracované kvantitativně-kvalitativní analýze, tak na ostatních poznatcích.

4.1. Zda a v jaké míře analyzovaný pořad ČRo naplnil požadavek na komplexní reprezentaci společenské reality, a to ve smyslu zastoupení názorové plurality, rozmanitosti?

Ano, naplnil. Byť diskuse probíhala v poklidném a jak prokázala analýza v nekonfrontačním duchu. Hosté nevyjadřovali nesouhlas se stanovisky diskusních partnerů, z čehož lze usuzovat na panující shodu ve studiu. Pluralitu jako imperativ naplňování veřejné služby však nelze redukovat jen na obvyklou rovinu rozmanitosti politických proudů s protichůdnými názory, ale je nutné ji vnímat v rovině oborové rozmanitosti respondentů, což vychází přímo ze znění Preambule Kodexu ČRo: „(ČRo) představuje fórum pro veřejnou diskusi, v níž je možno vyjadřovat široké spektrum názorů a hledisek.“

V tomto ohledu tedy došlo k naplnění plurality hledisek, když ve studiu vedle moderátora zasedli: filozof – politolog, ekonom a komentátor. Pořad tedy přispěl k celkové pluralitě zpravodajské stanice. Ostatně v dramaturgii pořadu, který si klade za cíl na téměř hodinové stopáži diskutovat o několika rozličných tématech, bude stěží dosažitelná konfigurace hostů, aby v každém tématu byla zajištěna konfrontace názoru a protinázoru. Jak již bylo konstatováno výše, pořad svým obsahem potvrzuje svůj název – Názory a argumenty Plus, tj. je jakousi nadstavbou Názorů a argumentů vysílaných v průběhu pracovního týdne, kdy

komentátoři⁹ mají možnost komentovat naživo a diskutovat s jinak oborově zaměřenými diskusními kolegy.

Zatímco v duchu plurality ve smyslu rozmanitosti názorů Český rozhlas Plus vysílá pořady jako např. Pro a proti, nebo Radiofórum (s prostorem pro posluchače), jakož i samotné bloky Ranní, Dopolední či Odpolední Plus, tak ve smyslu rozmanitosti hledisek (resp. profesí zastoupených ve studiu) lze vedle analyzovaného Názory a argumenty Plus v programové nabídce stanice vidět také pořad Laboratoř zaměřený na popularizaci vědy s účastí nejen vědců, ale také představitelů kulturní sféry.

V souvislosti se stížností posluchače Miloše Sapáka na analyzovaný díl pořadu projednané na veřejné schůzi Rady Českého rozhlasu 26. 6. 2019¹⁰, ve které zkráceně upozorňuje na jednostrannost diskuse a nemožnost pro hlavní subjekty vyjádřit se, je na místě uvést, že se na základě předkládané analýzy jeví jako neopodstatněná. Lze říci, že diskutující sdíleli své hodnotové založení, zároveň však diskuse nebyla jednostranná. V pořadu oproti převažujícímu vyznění vůči hlavním subjektům zaznívaly i opozitní názory. Ve stížnosti posluchače absentuje pochopení pro vyváženost vysílání jako celku, či pro různorodost vysílaných formátů.

4.2. Byly adekvátně uváděny afiliace pozvaných respondentů?

Spíše ANO. Moderátor Ondřej Konrád dostatečným způsobem představil respondenty Daniela Kroupu a Petra Honzejka. U Daniela Kroupy uvedl i jeho dřívější éru coby politika (čas 35:00). Nepřesné, avšak mediálně běžné, bylo uvedení afiliace ekonoma Lukáše Kovandy. Moderátor jej představil jako „*ekonoma z CZ fund*“. Vzhledem ke skutečnosti, že CZ, nebo Czech Fund nemá vlastní subjektivitu, ale jedná se o investiční nástroje zprostředkované společností EFEKTA investiční zprostředkovatel s.r.o., která je ze 100 % vlastněná společností DRFG Finance s.r.o. je toto označení nadměru zjednodušující. Není nezbytné v afiliaci uvádět všechny

---

⁹ povětšinou známé osobnosti se známými hodnotovými postoji

¹⁰ <https://rada.rozhlas.cz/stiznost-posluchace-m-sapaka-ohledne-informaci-o-demonstraci-ve-zpravodajstvi-7972315>

subjekty v majetkové návaznosti na Czech Fund. Vzhledem k velikosti a obecné známosti právě značky DRFG by dostatečně přesným, a přitom žurnalisticky únosným, uvedením afiliace bylo „*hlavní ekonom Czech Fund ze skupiny DRFG*“. V mediálním prostoru však dochází k častému uvádění Lukáše Kovandy, jako ekonoma „ze společnosti Czech Fund“, viz denik.cz¹¹, nebo ihned.cz¹² (kde je kromě chybné afiliace uvedená i afiliace korektní). Moderátor Ondřej Konrád tak sice na rozdíl od uvedených zdrojů v afiliaci Lukáše Kovandy nevedl nepravdu, ale nebyl dostatečně přesný.

4.3. Počínal si moderátor v souladu s čl. 6.13 Kodexu ČRo? Tj. tak, „aby posluchač nemohl rozpoznat, jaký názor mají na věc, o níž informují“, a zda se nedopouštěl nějakých podob favorizace či naopak defavorizace, ať už některých respondentů, nebo subjektů, o kterých se v pořadech hovořilo, popř. zda moderátor usměrnil respondenty, kteří se dopustili výše zmíněných defavorizací.

ANO, počínal. Moderátor Ondřej Konrád se vyvaroval nečestných hodnotících soudů. Jak ukázala analýza, ve své moderaci se nedopustil žádné favorizace ani defavorizace nikoho z respondentů. Ve věci usměrnění respondentů, kteří se potenciálně mohou dopustit favorizace či defavorizace jakéhokoliv subjektu, je podstatné si uvědomit, že se jedná o živě vysílaný názorový pořad a k těmto hodnotícím soudům může dojít. Případný zásah/usměrňování diskuse by tak měl nastat, pokud moderátor usoudí, že replika hosta nezapadá do čestného vedení diskuse.

V té souvislosti je potřeba mít na zřeteli bod 7.1 Kodexu ČRo: „Český rozhlas dbá, aby hlavní názorové proudy sporu dostaly rovnoměrný prostor k vyjádření. Pokud to není možné zajistit, musí roli kvalifikovaného oponenta sehrát moderátor nebo jím pozvaný host, především

---

¹¹ cit. 16. 8. 2019

¹² cit. 16. 8. 2019

uváděním protikladných argumentů nezastoupených v diskusi.“ Vedle toho také bod 6.14 Kodexu ČRo: „(ČRo zařadí) do vysílání zpravodajských a publicistických pořadů jen takové hodnotící soudy, které jsou prezentovány čestně a bez klamavé manipulace s fakty.“ Apel na čestnost je součástí také bodu 7.4 Kodexu ČRo: „Moderátoři diskusních pořadů Českého rozhlasu jsou povinni zachovávat nestrannost. Posлуhač by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký zaujímají postoj k probíranému problému nebo k diskutujícím. Moderátoři vždy usilují o otevřenou výměnu názorů mezi pozvanými diskutujícími, současně však dbají na dodržování pravidel čestně vedené diskuse.“

V souvislosti s výše uvedeným se jako kritický jeví výrok Petra Honzejka v čase 57:00 směrem k ministru kultury Antonínu Staňkovi: „...když v očích veřejnosti, a to nejen odborné, ale i v očích voličů, proti sobě na jednu stranu postavíte 5000 osobností české kultury, 38 šéfů renomovaných světových galerií a na druhou stranu ministra s vizáží a vyjadřováním okresního tajemníka z 80. let, tak je jisté, že Antonín Staňek opravdu netahá za delší konec provazu...“ Tento výrok moderátor nijak nekorigoval.

Uvedený výrok je nepochybně expresivní, ale zároveň hyperbolický, jehož hlavním sdělením byl fakt, že ministr, který se do té doby prakticky neprofiloval, nemá šanci vedle osobnosti kulturní fronty. Expertiza Petra Honzejka se přitom následným vývojem událostí ukázala jako přesná. Uvedené přirovnání je nutné vnímat jako autorskou licenci komentátora Petra Honzejka založenou na jeho pozorování. Výrok je defavorizující, ale nikoliv urážlivý a nelze nikterak dovést, že by nebyl prezentován čestně. Moderátor mohl reagovat upozorněním, určitě však ne polemikou s tímto tvrzením. Že však uvedený výrok ponechal bez reakce není chybou a patrně tak učinil i s přihlédnutím k času pořadu, který se chýlil k samotnému konci. Výše zmiňovaná stížnost posluchače Miloše Sapáka kritizovala i tuto část pořadu.

S přihlédnutím ke znění bodu 6.13 Kodexu ČRo, který hovoří o tom, že komentátoři rozhlasu si musí „počínat tak, aby posluchač nemohl rozpoznat, jaký názor mají na věc, o níž informují“ se jeví jako diskutabilní, pokud moderátor diskusního pořadu vystupuje mimo tento pořad jako komentátor. V období od počátku dubna do dne uzavření tohoto díla se Ondřej Konrád ve svých komentářích dotknul minimálně dvou ze šesti hlavních subjektů, kterých se týkal

analyzovaný pořad, tak jak je identifikovala předkládaná analýza. Hovořil jak o cestách prezidenta Zemana (do Číny)¹³, tak o situaci na Ministerstvu kultury¹⁴.

Názorové ukotvení takové osoby je tudíž zřejmé a médium může být potenciálně vystavováno podezřením ze stranění, byť je zřejmé, že bod Kodexu je zaměřen na podání profesionálního a nestranného výkonu moderátora v rámci diskusního pořadu bez ohledu na jeho další žurnalistické aktivity.

---

¹³ viz <https://plus.rozhlas.cz/ondrej-konrad-prezidentovy-cinske-konstanty-i-promenne-7906093>

¹⁴ viz <https://plus.rozhlas.cz/ondrej-konrad-hleda-se-predstavitelny-ministr-kultury-8041059>,
<https://plus.rozhlas.cz/ondrej-konrad-o-smardu-a-resort-kultury-prece-nejde-8038475>,
<https://plus.rozhlas.cz/ondrej-konrad-co-vi-prezident-premier-kdekdo-i-sazkari-8020134>,
<https://plus.rozhlas.cz/ondrej-konrad-ministr-kultury-utocici-7977145>

5. ZÁVĚR

Cílem zadavatele při zadání analýzy pořadu *Názory a argumenty Plus* ze dne 5. května 2019 bylo ověřit si, zda pořad naplnil normativní, odborné a profesionální požadavky kladené na médium veřejné služby, tak je definuje Zákon o ČRo a Kodex ČRo. Zpracovatel podrobil uvedený pořad analýze, která byla spolu s dalšími expertními nálezy vkladem do přímé diskuse s normativními požadavky.

Zpracovatel předkládaným dílem prokázal, že analyzovaný pořad **vyhověl normativním požadavkům kladeným na médium veřejné služby**, a to jak v naplnění požadavku na komplexní reprezentaci společenské reality ve smyslu zastoupení názorové plurality, rozmanitosti; tak v nestrannosti ve výkonu moderátora. Partikulární nález byl učiněn v otázce adekvátnosti uvádění afiliací pozvaných respondentů, kdy byl moderátorem nepřesně představen ekonom Lukáš Kovanda.

Výhradu lze mít také k časovému rozložení pořadu, kdy na poslední tematický blok (petice za odvolání ministra kultury Antonína Staňka) zbylo už jen minimum prostoru. K diskusi zpracovatel taktéž dává, nakolik je vzhledem ke znění bodu 6.13 Kodexu ČRo vhodné, aby jako moderátor diskuse vystupovaly osoby, které jindy vystupují v roli komentátora.

6. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A CITOVANÝCH ZDROJŮ

- Belobrad, Michal (ed.). *Kvalitativna a kvantitativna analýza spravodajských relácií slovenských mienkotvorných televízií: zborník z odborných seminárov Katedry žurnalistiky FF KU: k riešeniu projektovej úlohy VEGA 1/3692/06/*. Ružomberok: Katolícka univerzita v Ružomberku, Filozofická fakulta, 2008.
- Donsbach, Wolfgang; Klett, Bettina. *Subjective objectivity. How journalists in four countries define a key term of their profession*. *International Communication Gazette* 1993 51: 53.
- Farnsworth, Stephen J.; Lichter, S. Robert; Schatz, Roland. *The Global President: International Media and the US Government*. Rowman & Littlefield, 2013.
- Hurtíková, Hana. *Framing televízneho zpravodajství a jeho účinek na formování politických postojů veřejnosti. Případová studie pádu vlády Mirka Topolánka v roce 2009*. Vydání 1. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2016. 195 s. ISBN 978-80-7325-400-1.
- Kodex Českého rozhlasu. Dostupný online zde: <http://www.rozhlas.cz/rada/legislativa/zprava/kodex-ceskeho-rozhlasu--789056> (citováno 17. 8. 2018).
- Krippendorff, Klaus. *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*. 2. dopl. vyd. Thousand Oaks: Sage, 2004. ISBN 0-7619-1544-3.
- Manning, Paul. *News and News Sources: A Critical Introduction*. SAGE Publications, 2001.
- Morris, Jonathan S. *Slanted Objectivity? Perceived Media. Bias, Cable News Exposure, and Political Attitudes*. *Social Science Quarterly*, Volume 88, Number 3, September 2007.
- Nečas, Vlastimil. *Research of Bias in Selected Journals: A Meta-Analysis*. *Bodhi: An Interdisciplinary Journal*, Vol.2(1) 2008 p. 117-135.

- Sedláková, Renáta. *Výzkum médií. Nejužívanější metody a techniky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-3568-9.
- Shoemaker, Pamela, and Tim Vos. *Gatekeeping Theory*. Routledge, 2009. Print.
- Scherer, Helmut: Úvod do metody obsahové analýzy. In: Schulz, Winfried. *Analýza obsahu mediálních sdělení*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1998. 134 s. ISBN 80-7184-548-5.
- Schudson, Michael. *The objectivity norm in American journalism*. Journalism 2001 2: 149-170.
- Trampota, Tomáš a Vojtěchovská, Martina. *Metody výzkumu médií*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010. 293 s. ISBN 978-80-7367-683-4.
- Trampota, Tomáš. Mediální agenda. In: Škodová, Markéta, ed. *Agenda setting: teoretické přístupy*. 1. vyd. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2008, 978-80-7330-151-4.
- Trampota, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006. 191 s. ISBN 80-7367-096-8.
- Zákon 484/1991 Sb. o Českém rozhlasu. Dostupný online zde: <http://media.rozhlas.cz/binary/03399575.pdf> (citováno 17. 8. 2018).